

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1324/2023
16.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Јанићијевић, адвокат из ..., против туженог ЈП „Електропривреда Србије“ Београд, чији је пуномоћник Сабахудин Тахировић, адвокат из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3168/22 од 16.11.2022. године, у седници одржаној 16.04.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 3168/22 од 16.11.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1176/22 од 07.07.2022. године, исправљена решењем истог суда од 17.08.2022. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и утврђено је да је тужилац засновао радни однос на неодређено време код туженог на пословима помоћни квалификовани радник почев од 01.02.2016. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове поступка у износу од 164.250,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате.

Апелациони суд у Београду је пресудом Гж1 3168/22 од 16.11.2022. године, ставом првим изреке, преиначио пресуду Првог основног суда у Београду П1 1176/22 од 07.07.2022. године, исправљена решењем истог суда од 17.08.2022. године, у ставу првом изреке и одбио тужбени захтев тужиоца којим је тражено да се утврди да је тужилац засновао радни однос на одређено време код туженог на пословима помоћни полуквалификовани радник почев од 01.02.2016. године као неоснован. Ставом другим изреке, преиначено је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 1176/22 од 07.07.2022. године, исправљене решењем П1 1176/22 од 17.08.2022. године и одбијен захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му накнади трошкове поступка у износу од 164.250,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате и обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове поступка у износу од 1.900,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени је дао одговор на ревизију.

Одлучујући о изјављеној ревизији на основу члана 408. и 441. Закона о парничном поступку-ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), Врховни суд је нашао да ревизија тужиоца није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у периоду од 01.02.2016. године до 31.01.2020. године био радно ангажован код туженог по основу више закључених уговора о обављању привремених и повремених послова по којима је обављао исте, односно истоврсне физичке послове, и то све врсте копачких радова, затрпавање истих и разношење шута. Рад је обављао континуирано, из делокруга радног места помоћни полуквалификовани радник, предвиђеног Правилником о организацији и систематизацији послова туженог.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужилац у утуженом периоду обављао послове за којима је постојала стална потреба, па његово радно ангажовање има карактер радног односа, а уговори о обављању привремених и повремених послова су закључени противно одредби члана 197. Закона о раду, због чега је усвојио тужбени захтев налазећи да су испуњени услови за заснивање радног односа тужиоца на неодређено време почев од 01.02.2016. године у смислу члана 32. став 2. Закона о раду.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев, налазећи да је првостепени суд на утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право. Одредбом члана 27е Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/09... 118/21) утврђена је забрана заснивања радног односа код корисника јавних средстава, која одредба је *lex specialis* у односу на одредбе Закона о раду којима се прописују услови за преображај радног односа, у смислу члана 105. Закона о буџетском систему, па се на конкретни случај не могу применити одредбе о преображају радног односа из Закона о раду.

По оцени Врховног суда, одлука другостепеног суда заснована је на правилној примени материјалног права.

Према одредби члана 197. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/05...75/14) послодавац може да за обављање послова који су по својој природи такви да не трају дуже од 120 радних дана у календарској години закључи уговор о обављању привремених и повремених послова са незапосленим лицем, запосленим који ради непуно радно време – до пуног радног времена и корисником старосне пензије (став 1.); уговор из става 1. овог члана закључује се у писаном облику (став 2.).

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр. 54/09) објављеним у „Службени гласник РС“, бр. 10/2013 од 06.12.2013. године, у члану 27е, додати су нови ставови 34. и 35, којима је прописано да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради

попуњавања слободних, односно упражњених радних места до 31.12.2015. године а изузетно од тог става закона, радни однос са новим лицима може се засновати уз сагласност тела Владе, на предлог надлежног министарства, односно другог надлежног органа, уз претходно прибављено мишљење министарства. Наведена одредба члана 27е став 34. Закона о буџетском систему, новелирана је каснијим изменама и допунама („Службени гласник РС“, бр. 142/14...149/20), тако да корисници јавних средстава не могу заснивати радни однос са новим лицима ради попуњавања слободних односно упражњених радних места до 31.12.2016. године („Службени гласник РС“, бр. 103/15), до 31.12.2017. године („Службени гласник РС“, бр. 99/16), до 31.12.2018. године („Службени гласник РС“, бр. 113/17), до 31.12.2019. године („Службени гласник РС“, бр. 95/18...31/19), односно до 31.12.2020. године („Службени гласник РС“, бр. 72/19...149/20).

Тужилац је код туженог обављао рад по основу више закључених уговора о обављању привремених и повремених послова, у периоду од 01.02.2016. године до 31.01.2020. године, а у то време примењивале су се цитиране одредбе Закона о буџетском систему. Тим одредбама било је забрањено запошљавање нових лица у јавном сектору ради попуњавања слободних, односно упражњених радних места, осим у изузетним случајевима, уз сагласност надлежног органа Владе, а које сагласности у конкретном случају није било, што тужбени захтев тужиоца чини неоснованим.

Из изложених разлога, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. одлучио као у ставу првом изреке.

Туженом нису признати трошкови ревизијског поступка у вези са саставом одговора на ревизију, будући да овај трошак није потребан за вођење поступка у смислу члана 154. став 2. ЗПП.

Из тог разлога, одлучено је као у ставу другом изреке, на основу одредбе члана 165. став 2. ЗПП.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић